

Odločba Vrhovnega sodišča RS: VS Sklep VIII Ips 294/2002

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VS31858

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2003:IPS.VIII.294.2002

Oddelek: Delovno-socialni oddelek

Datum: 21.10.2003

Področje: DELOVNO PRAVO - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: dovoljenost revizije - volitve predstavnikov delavcev - svet zavoda - odpoklic - sodelovanje delavcev pri upravljanju

Predhodna odločitev: VDSL Pdp 48/2002

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

ZDSS člen 6, 6/5, 59, 60. ZZ člen 29. ZSDU člen 1, 1/3. ZS člen 3, 3/2. URS člen 75.

Besedilo

Jedro

1. Sodelovanje predstavnikov delavcev v svetu zavoda pomeni obliko soodločanja oziroma sodelovanja delavcev pri upravljanju v gospodarskih organizacijah in zavodih iz 75. člena Ustave RS.

2. Spor o volitvah predstavnikov delavcev v svetu zavoda je podoben sporu o volitvah članov sveta delavcev, saj gre v obeh primerih za spor o volitvah delavskih predstavnikov, oziroma istovrstni vidik uresničevanja ustavne pravice do sodelovanja delavcev pri upravljanju. Zato se spor o volitvah (in odpoklicu) predstavnikov delavcev v svetu zavoda uvršča med spore iz 59. člena ZDSS, v katerih revizija ni dovoljena.

Izrek

Revizija se zavrže.

Obrazložitev

Sodišče prve stopnje je v kolektivnem delovnem sporu zavrnilo zahtevek za razveljavitev volitev - glasovanja z dne 26.6.2001 o odpoklicu predlagateljice M. T. s funkcije članice sveta nasprotnega udeleženca, to je javnega zavoda Zdravstveni dom T., kamor je bila predhodno izvoljena kot predstavnica delavcev javnega zavoda.

Ob obravnavi predlagateljčine pritožbe je bilo sodišče druge stopnje mnenja, da predmetni spor sicer ni kolektivni delovni spor v smislu 5. točke 6. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94). Ker pa ugovor stvarne pristojnosti v pritožbi ni bil podan, pritožbeno sodišče pa glede na določbe ZPP (Uradni list RS, št. 26/99) na svojo stvarno pristojnost ne more več paziti po uradni dolžnosti, je pritožbo kljub takšnemu pomisleku obravnavalo po vsebini in jo kot neutemeljeno zavrnilo ter potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Pri tem je soglašalo z zaključki sodišča prve stopnje, da je nasprotni udeleženec volitve oziroma glasovanje o odpoklicu predlagateljice zakonito izvedel v skladu z določbami svojega poslovnika, ki ga je na podlagi izrecnega pooblastila v statutu predhodno sprejel direktor nasprotnega udeleženca.

Zoper pravnomočno sodbo sodišča druge stopnje vloga predlagateljica revizijo, formalno iz vseh revizijskih razlogov po prvem odstavku 370. člena ZPP (prečiščeno besedilo - Uradni list RS, št. 12/2003). Pri tem navaja, da pritožbeno sodišče ni navedlo pravnega temelja za svoje stališče, da v zadevi ni pristojno, oziroma da v tej zadevi ne gre za kolektivni delovni spor. Ponavlja, da je bil postopek odpoklica izveden v nasprotju z določili Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/93). Do tega sodišče naj ne bi zavzelo stališča in se je namesto tega neutemeljeno oprlo na nezakonite določbe poslovnika nasprotnega udeleženca. Odpoklic predlagateljice je bil nezakonit tudi zato, ker zahteva za odpoklic ni bila obrazložena, predlagateljici pa tudi ni bila predhodno vročena, da bi se lahko o njej izjavila.

Revizija je bila v skladu s 375. členom ZPP vročena Državnemu tožilstvu Republike Slovenije, ki se o njej ni izjavilo, in nasprotnemu udeležencu, ki nanjo ni odgovoril.

Revizija ni dovoljena.

Ker je sodišče prve stopnje sprejelo stvarno pristojnost za odločanje v tem kolektivnem delovnem sporu in ker takšna stvarna pristojnost ni bila ugovarjana, so pomisleki sodišča druge stopnje zoper stvarno pristojnost delovnega sodišča za odločanje v tem sporu pravno irelevantni. To v bistvu sodišče druge stopnje tudi samo zaključuje, ko ugotavlja, da (v skladu z 2. odstavkom 350. člena ZPP) v stvarno pristojnost na pritožbeni stopnji po uradni dolžnosti ne more več posegati.

Ne glede na pomisleke sodišča druge stopnje revizijsko sodišče ugotavlja, da pomeni tudi sodelovanje predstavnikov delavcev v svetu zavoda v skladu z drugim odstavkom 29. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 ...) obliko soodločanja oziroma sodelovanja delavcev pri upravljanju v gospodarskih organizacijah in zavodih iz 75. člena Ustave RS. Gre za obliko kolektivnega uresničevanja pravic do sodelovanja pri upravljanju v zavodih, za katere Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju v tretjem odstavku 1. člena določa, da jih delavci uresničujejo v

skladu s posebnim zakonom. Vsaj posredno bi tako spor o volitvah (ali odpoklicu) predstavnikov delavcev v svetu zavoda lahko opredelili kot spor, ki izvira iz Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Zakon o zavodih v tretjem odstavku 29. člena določa, da se sestava, način imenovanja oziroma izvolitve članov, trajanje mandata in pristojnosti sveta zavoda določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda. Sodno varstvo volitev članov sveta zavoda ni izrecno oziroma posebej urejeno.

Upošteva je pravilo, da sodnik upošteva predpise, ki urejajo podobne primere, če se civilnopravna zadeva ne da rešiti na temelju veljavnih predpisov (drugi odstavek 3. člena Zakona o sodiščih - Uradni list RS, št. 19/94, 45/95, 38/99 in 28/2000), revizijsko sodišče glede na povedano ugotavlja, da je spor o volitvah predstavnikov delavcev v svetu zavoda podoben sporu o volitvah članov sveta delavcev, saj gre v obeh primerih za spor o volitvah delavskih predstavnikov oziroma istovrstni vidik uresničevanja ustavne pravice do sodelovanja delavcev pri upravljanju. Čeprav v prvem odstavku 59. člena ZDSS, ki določa posebnosti postopka v sporih o zahtevi sveta delavcev za imenovanje delavskega direktorja, o pritožbi zoper sklep volilne komisije o neveljavnosti volitev članov sveta delavcev, o predlogu za razveljavitev volitev članov sveta delavcev ter o predlogu za imenovanje arbitra ali predsednika arbitraže, spor o volitvah (in odpoklicu) predstavnikov delavcev v svetu zavoda ni izrecno naveden, je ta spor pred delovnim sodiščem vendarle potrebno obravnavati po pravilih navedenega člena. Tretji odstavek tega člena pa določa, da zoper odločitev višjega sodišča o tovrstnih sporih revizija ni dovoljena.

Kot izredno pravno sredstvo je revizija dovoljena le v sporih, v katerih je z zakonom izrecno predvidena. Ker gre za izredno pravno sredstvo zoper že pravnomočno sodbo sodišča druge stopnje (prvi odstavek 367. člena ZPP), je potrebno določbe o dovoljenosti revizije ustrezno ozko razlagati.

Glede na določbo prvega odstavka 60. člena ZDSS je v kolektivnem delovnem sporu revizija dovoljena, razen v sporih iz 59. člena ZDSS, v katerih je izrecno izključena. Ker je po vsebini tudi spor o volitvah oziroma odpoklicu predlagateljice, kot članice sveta zavoda nasprotnega udeleženca, potrebno uvrstiti med spore o volitvah delavskih predstavnikov, ki se glede na vsebinsko podobnost s spori o volitvah članov sveta delavcev uvrščajo med spore iz 59. člena ZDSS, če ni postopek njihovega reševanja posebej urejen, revizijsko sodišče ugotavlja, da v skladu s tretjim odstavkom 59. člena ZDSS revizija v tej zadevi ni dovoljena. Zato je sodišče predlagateljčino revizijo v skladu s 377. členom, v zvezi z drugim odstavkom 374. člena ZPP, kot nedovoljeno zavrglo.